

TERVO

Sisällysluettelo

s.

1 (TOIMIELIN) 3

1.1 (Tulosalue) ..... Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

2 (TOIMIELIN) ..... Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

2.1 (Tulosalue) ..... Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

1 YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA (TOIMIELIN, 650)

1.1 Ympäristöterveydenhuolto (Tulosalue, 651)

Tulosalueen toiminnot
660 Hallinto
670 Ympäristöterveysvalvonta
680 Eläinlääkintähuolto

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Ympäristöterveydenhuollon tarkoituksena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia.
Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on kunnallinen elintarvike-, tupakka- ja terveydensuojeluvalvonta, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, zoonoosien ja eläintautien ennaltaehkäisy sekä eläinlääkäripalvelut ja talteen otettujen seuraeläinten hoidon järjestäminen. Tehtävät ovat lakisääteisiä ja merkittävä osa tehtävistä on viranomaistehtäviä.

Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviin kuuluu kansanterveyslaissa määriteltyjen lakien (terveydensuojelulaki, elintarvikelaki sekä tupakkalaki) mukainen kunnille kuuluva valvonta. Lisäksi valvotaan lääkelain mukaista nikotiinikorvausvalmisteiden myyntiä.

Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviä ovat mm. seuraavat:

- toiminnanharjoittajien ja kuntalaisten neuvonta ja ohjaus
- valvontakohteiden toimintaa koskevien ilmoitusten tai hakemusten käsittely ja niistä annettavat todistukset tai tehtävät päätökset (ennakkovalvonta)
- luvanvaraisen toiminnan päättyessä perumispäätösten teko ja lopetusilmoitusten käsittelystä annettavat todistukset
- valvontakohteisiin suoritettavat säännölliset, valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset sekä mahdollinen jälkivalvonta
- näytteenotto tarvittaessa
- lainsäädännön noudattamatta jättämisestä tai ilmeistä terveyshaittaa aiheuttavasta toiminnasta johtuvien määräysten ja kieltojen sekä kieltopäätösten ja väliaikaisten toimenpidekieltojen antaminen
- lausuntojen antaminen (esimerkiksi kaavaehdotuksista tai ympäristö- ja rakennusluvista) sekä niihin läheisesti liittyvät selvitykset
- varautuminen häiriötilanteisiin

Eläinlääkintähuollon tehtävänä on eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnan tehtävien hoitaminen sekä kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoitaminen.
Tehtävä kattaa:

- peruseläinlääkäripalvelut
- kiireellisen eläinlääkäriavun
- eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon terveydellisen valvonnan
- lausuntojen antamisen eläintenpitopaikkojen ympäristölupaprosessissa
- eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan
- eläintenpidon terveydellisen valvonnan
- eläintautien vastustamisen ja ennaltaehkäisemisen
- eläinten hyvinvoinnin valvonnan

Peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkäriavun saaminen toteutetaan ympärivuorokautisena koko alueella siten, että alue on jaettu kahteen päivystyspiiriin: Sisä-Savon alue (Rautalampi, Suonenjoki, Vesanto, Tervo ja ostopalveluna Kuopiolle Karttulan alueen suureläinpäivystys) sekä Keiteleen ja Pielaveden alue. Kiireellinen eläinlääkäriapu kattaa myös pieneläimille tarjottavat päivystysaikaiset palvelut.

Tulosalueen lähivuosien palvelutarpeiden ja -rakenteiden muutokset huomioidaan toiminnan suunnittelussa vuoden 2027 aikana. Laki eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta on vahvistettu 13.6.2024 ja muutokset ovat astuneet voimaan alkaen 1.1.2026. Poliklinikkamaksu tulee lakisääteisesti pakolliseksi 1.1.2027, maksuja aletaan periä välittömästi vuoden alussa erillisen ympäristöterveydenhuollon maksutaksan mukaisesti. Eläinlääkintähuoltolain mukaisen järjestämisvastuun uudelleen määrittelyn perusteella kuntien on mahdollista tarjota edelleen järjestämisvastuun ulkopuolisia, täydentäviä palveluita tilanteessa, jossa oman palvelutuotannon järjestäminen vaatii riittävää palvelukokonaisuutta houkuttelevan työnkuvan ja työvoiman riittävyyden takaamiseksi. Täydentävistä palveluista tulee periä eläinlääkärin toimenpidemaksujen lisäksi laskennallinen markkinaperusteinen hinta, joka peritään palvelun järjestäjälle. Täydentäviä palveluita ovat eläinlääkintähuoltolain tulkinnan perusteella kaikki ulkopaikkakuntalaisille tarvittavat palvelut (mukaan lukien alueen kesäasukkaat), tietyt kiireelliset toimenpiteet (esim. koiran sektio) sekä eräät kiireettömät leikkaukset (mm. narttukoiran sterilisaatio). Kastraatiot sekä kissojen sterilisaatiot kuuluvat aina järjestämisvastuun piiriin. Tervon kunta on päätynyt tarjoamaan täydentäviä palveluita 16.12.2025 hyväksytyn järjestämisvastuupäätöksen mukaisesti (Ymp.terv.ltk 16.12.2025 §29) ja perii niistä viimeisimmän hyväksytyn taksan mukaisen maksun valvontayksikölle.

Yhteiset:

Vuoden 2027 tärkeimpänä tavoitteena on valvontayksikön muutoskestävyyden, eli resilienssin parantaminen. Vahvana osana resilienssiä on varautuminen ja sen vahvistaminen, niin suunnitelmien ajantasaistamisen kuin alueellisen ja paikallisen harjoittelunkin kautta. Varautumissuunnitelma päivitetään hyvinvointialueiden käyttämän VALSU-portaalin mukaiseen malliin ja häiriötilanteiden toimintakortit päivitetään kuntaliiton ohjeiden mukaisesti. Tärkeänä osana muutoskestävyyttä on henkilöstön varautumisosaamisen kartoittaminen ja riittävästä koulutustasosta huolehtiminen. Ympäristöterveydenhuollon henkilöstölle on tarjolla varautumiseen, häiriötilanteiden

hallintaan ja viranomaisyhteistyöhön liittyvää koulutusta mm. Pelastusopiston, Ruokaviraston, LVV:n, THL:n ja muiden viranomaistoimijoiden järjestämänä. Koulutustarpeet painottuvat erityisesti talousveden ja elintarvikkeiden häiriötilanteisiin, epidemioihin, kemiallisiin ja säteilyvaaratilanteisiin, kriisiviestintään sekä tilannekuvan muodostamiseen. Eläinlääkintähuollon puolella painottuu erityisesti eläintautivalmius. Eläintautien ja zoonoosien osalta huolehditaan erityisesti afrikkalaisen sikaruton (ASF) sekä lintuinfluenssan tilanneseurannasta ja riittävästä tarvikevalmiudesta (varautumispakit vastaanotoilla ja riittävät kylmäsäilytystilat eläinnäytteiden säilyttämiseen). Koko henkilöstön osaamista ylläpidetään osallistumalla soveltuviin koulutuksiin ja valmiusharjoituksiin sekä järjestämällä tarvittaessa omia toimialakohtaisia harjoituksia.

Henkilöstölle varataan riittävästi tilaisuuksia osallistua mahdollisen suuremman Pohjois-Savolaisen valvontayksikön suunnitteluun, valmisteluun ja täytäntöönpanoon, samalla toimintavalmius ja -kyky pyritään säilyttämään riittävällä tasolla. Valmistelutyöhön osallistuu koko henkilöstö.

Ympäristöterveydenhuollon johtamisjärjestelmän uudistamista tarkastellaan kokonaisuutena, kun avoimet virat on saatu täytettyä. Mikäli sisäisillä järjestelyillä on mahdollista vahvistaa ja vakiinnuttaa johtamisen sijaisjärjestelyitä, nämä pyritään suunnittelemaan ja toteuttamaan vuoden 2027 aikana. Johtamisjärjestelmän muutoksessa tavoitellaan kestävää organisaatiorakennetta, joka mahdollistaa toiminnan jatkuvuuden ilman henkilöstön merkittävää kuormitusta myös tilanteissa, joissa ympäristöterveysjohtaja on poissa.

Suunnitelmallinen ja monipuolinen viestintä monikanavaisuutta hyödyntäen on tärkeää alueen asukkaiden ja sidosryhmien tietoisuuden lisäämiseksi ympäristöterveydenhuollon kentän asioista sekä mahdollisista muutoksista. Viestintää tehostetaan laatimalla viestintäsuunnitelma, jossa kuvataan alueelliset viestintätarpeet ja viestinnän toteutus. Viestintää pyritään toteuttamaan säännöllisesti ja koko toimintakenttää kattavasti.

Ympäristöterveysvalvonta:

Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntöön pohjautuvan ja keskusvirastojen yhdessä laatiman vuosien 2025–2028 valtakunnallisen valvontaohjelman pohjalta laadittavat toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat hyväksytetään ympäristöterveyslautakunnassa. Riskiperusteisesti kohdennetut valvontakohdekohtaiset valvontasuunnitelmat perustuvat valtakunnallisiin valvontasuunnitelmiin. Mikäli monivuotisen suunnitelman muutokset eivät ole merkittäviä, riittää suunnitelman vieminen vuosittain tiedoksi toimielimelle. Valvontaohjelmakauden muuttuessa kaikki toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat päivitetään vastaamaan uutta valtakunnallista ohjeistusta.

Valvontaohjelmakauden yhteisenä teemana ovat ydintehtävät ja vaikuttava valvonta. Toiminnassa panostetaan perustyön laatuun sekä vaikuttavuuteen. Ohjelmakauden merkittäviksi tavoitteiksi on nostettu tietoperusteinen valvonta, osaamisen vahvistaminen sekä varautumiseen panostaminen. Tavoitteena on korkealaatuinen, suunnitelmallinen ja oikein kohdennettu valvonta, jota tehdään riittävin voimavaroin. Valvonnan tulee olla tehokasta sekä eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa.

Suunnitelmallista valvontaa priorisoidaan tehtävien kiireellisyysjärjestyksessä. Valvontatyön suunnittelematon osuus mm. asumisterveys- ja sisäilma-asiat, erilaiset häiriötilanteet sekä asiakasyhteydenotot ja lausuntopyynnöt vaativat usein kiireellisiä toimenpiteitä ja vievät runsaasti työaikaa. Valvontaohjelmakausi ohjaa myös entistä vahvemmin viranhaltijoiden osaamisen vahvistamiseen ja nopeasti muuttuvan lainsäädännön seuraamiseen. Terveydensuojelulain kokonaisuudistus tapahtuu valvontaohjelmakauden aikana, tähän työhön myös Tervon kunnan ympäristöterveyspalvelut osallistuu omalla työpanoksellaan, mm. erilaisten yhteistyöryhmien ja sidosryhmätilaisuuksien kautta.

Valvonnan perusmaksusta saatavilla tuloilla on lakisääteisesti tarkoitus kyetä tuottamaan valvontayksikkötasoisesti lisäarvoa myös toimijoille. Tämä velvoite tarkoittaa esimerkiksi resurssien lisäämistä ohjaukseen ja neuvontaan tai erilaisten toimijoille suunnattujen koulutusten järjestämistä. Tervon kunnan ympäristöterveyspalvelut ottaa kesällä 2027 korkeakouluharjoittelijan, joka voi harjoittelunsa ohessa toteuttaa vuoden 2027 aikana suunniteltavan valvontahankkeen ja lopputyön aiheesta.

Terveydensuojeluvalvonnan puolella erityispiirteenä on valvonta-alueella sijaitsevien vesiosuuskuntien runsas määrä, osuuskuntia on yli 25 kappaletta. Talousvesilainsäädäntö on muuttunut viime vuosina merkittävästi, ja etenkin vapaaehtoisvoimin toimivien pienten vesiosuuskuntien osaamistaso ei enää vastaa nykylainsäädännön vaatimuksia. Riskiarvioiden, näytteenottosuunnitelmien sekä varautumissuunnitelmien laatimisessa avustaminen vaatii runsaasti työaikaa valvontaviranomaiselta. Vesihuoltolain uudistus tuo vesilaitoksille entistä enemmän velvollisuuksia, mikä tulee vaatimaan myös terveydensuojeluviranomaiselta lisää työpanosta. Yhden ympäristöterveystarkastajan työajasta merkittävä osa kohdennetaan edelleen vesilaitosten valvontaan ja ohjaustehtäviin, jotta talousveden laadun turvaamiseksi on käytettävissä riittävät resurssit. Terveysvalvonnan varahenkilöjärjestelmää myös kehitetään vuoden 2027 aikana siten, ettei vesihuollon asiantuntemus jää yksittäisen viranhaltijan varaan.

Resurssit pyritään turvaamaan nykyisellä tasolla. Mahdollisiin avoimiin virkoihin haetaan täyttöluvat. Yhteistyötä jäsenkuntien sekä niiden eri viranomaisten kanssa pyritään tiivistämään ja tehostamaan.

Ympäristöterveysvalvonnan henkilöstö on vaihtunut merkittävässä määrin vuoden 2026 aikana. Henkilöstön vakiintuessa käydään koko toimiala ja sen valvontatarpeet laajasti läpi, ja mahdollistetaan ympäristöterveystarkastajien erikoistuminen siten, että kaikilla tarkastajilla on pääasiallisena valvontalajina joko elintarvikevalvonta tai terveydensuojelulain mukainen valvonta. Lisäksi jaetaan erikoistumista mm. vesiasioihin, sisäilma-asioihin sekä elintarvikevalvonnan puolella vaativampaan valmistukseen (sisältäen laitosvalvonnan). Maantieteellisesti laaja alue, joka pitää sisällään pitkiä ajomatkoja ja ohuen valvontaorganisaation sijaistamista, vaatii kuitenkin kaikilta tarkastajilta laaja-alaista osaamista sekä kykyä monialaiseen työntekoon.

Eläinlääkintähuolto:

Eläinlääkintähuollon viranomaistehtäviä jatketaan alueellisen päivitetyn eläinlääkintähuoltosuunnitelman (EHO) mukaisesti. Lisäksi toteutetaan tarpeen mukaan eläintautivalvontanäytteenottoa sekä muita Ruokaviraston määräämiä valvontatehtäviä.

Vakituisia sijaisia on onnistuttu pitämään mukana resurssivahvuudessa, alueella työskentelee vuoden 2026 lopussa useita säännöllisiä ja osa-aikaisia sijaisia. Kahden erillisen päivystysalueen toimintamalli vaatii riittävän sijaisresurssin pyöriäkseen suunnitelmallisesti. Eläinlääkintähuollon henkilöstön työssäjaksamiseen ja työolosuhteisiin sekä yhteistoiminta-alueen houkuttelevuuteen työnantajana panostetaan edelleen vuoden 2027 aikana, jotta työvoiman riittävyys voidaan taata.

Sijaisten rekrytointiin tulee panostaa vuonna 2027, sillä valtakunnallisen eläinlääkäripulan vuoksi sijaisia ei ole helposti saatavilla. Sijaisille tulee pystyä tarjoamaan tarvittaessa majoitus- ja matkakulut, sekä akuutissa päivystäjätarpeessa myös korotettuja korvauksia, mikä on huomioitava henkilöstökuluissa. Riittävä sijaisten rekrytointi on tärkeää palvelujen turvaamisen ja henkilöstön jaksamisen ja hyvinvoinnin kannalta. Eläinlääkäritilanteen ollessa hyvä ja sijaisia käytössä riittävästi, myös palkkakulut toteutuvat vähintään talousarviossa suunnitellulla tasolla. Palvelun laatu ja yhteistoiminta-alueen kestävällä pohjalla oleva toiminta tulee kuitenkin huomioida perusteena kasvaville kuluille.

Ympäristöterveydenhuollossa on vakituinen ja määräaikainen valvontaeläinlääkärin virka, jotka on pitkäaikaisten haasteiden jälkeen saatu täytettyä. Vuoden 2027 aikana on tarve arvioida määräaikaisen viran jatkuvuuden tarvetta ja valvontaeläinlääkäreiden työjärjestelyjä. Vuosi 2026 on jo osoittanut, että työparina tehtävä työ on merkittävästi tehokkaampaa, ja työhön on pystytty saamaan tarpeellista suunnitelmallisuutta, jota valvontayksiköstä on puuttunut viimevuosina. Virka-auton hankinta on osoittautunut asiaksi, joka lisäisi tehtävän pitovoimaa ja työhyvinvointia. Virka-autoa olisi mahdollista hyödyntää myös terveysvalvonnan henkilöstön tarkastus- ja koulutusmatkoihin.

Eläintenhoitajaresurssia on edelleen tarve miettiä Sisä-Savon osalta, kahdella vastaanotolla neljästä on toivetta osa-aikaisen eläintenhoitajan käyttömahdollisuudesta. Kiertävän eläintenhoitajan palkkaamista selvitetään, tavoitteena olisi löytää tasapuolinen ja eläinlääkäreiden jaksamista tukeva ratkaisu.

Henkilöstökyselyssä ja kehityskeskusteluissa on toistuvasti noussut esille työvuorolistojen laatimiseen liittyviä toiveita ja haasteita. Henkilöstö kokee, että työn järjestelyjen tulisi olla suunnitelmallisempia ja huomattavasti lakisääteistä tasoa aikaisemmin henkilöstön tiedossa. Työvuorolistojen laatimiseen panostetaan vuoden 2027 aikana, apuna pyritään hyödyntämään tekoälypohjaista työvuorosuunnittelua, joka voisi mahdollistaa päivystyslistojen laatimisen esim. puolelle vuodelle kerrallaan. Riittävän pitkä suunnitelmakausi mahdollistaisi esimerkiksi lomien suunnittelun ja sijaisten resursoinnin nykyistä paremmin.

Tulosyksiköiden tavoitteet vuodelle 2027

Tavoite	Suunnitellut toimenpiteet	Mittari
Yhteiset		
Valvontayksikön muutoskestävyyden (resilienssi) vahvistaminen	Varautumissuunnitelman päivittäminen VALSU-portaalin mallia noudattavaksi. Toimintakortit häiriötilanteisiin Eläintautivalmiuden lisääminen	Koko suunnitelma päivitetty, hyväksytty lautakunnassa ja toimitettu jäsenkuntiin Toimintakortit päivitetty ja jalkautettu toimintaan Varautumispakit päivitetty
	Henkilöstön varautumisosaamisen kartoittaminen ja lisäkoulutus tarvittaessa	Osaamiskartoitus tehty Varautumiseen liittyvien koulutusten määrä
	Henkilöstön osallistuminen mahdollisiin uuden valvontayksikön valmisteluihin	Yhteistyötilaisuuksien määrä
	Johtamisjärjestelmän uudistaminen sisäisillä järjestelyillä	Sisäiset järjestelyt tehty ja päivitetty tehtäväkuviin
Työolosuhteiden vakiinnuttaminen	Selvitetään mahdollisuus hankkia tarkastustyötä tekeville virka-auto	Selvitys tehty (ja auto hankittu mikäli se on mahdollista)
	Henkilöstön työtyytyväisyyden ylläpito	Henkilöstökyselyn tulokset samalla tasolla kuin 2026
Kestävä taloudenpito	Pienhankintojen seuraaminen ja hankintapäätösten tarkastelu	Seurataan pienhankintojen kulujen kehitystä ja pyritään löytämään kohtuuhintaisia vaihtoehtoja
	Sijaistarpeen kriittinen arviointi	Sijaiset vain akuuteissa tilanteissa
Viestinnän tehostaminen	Laaditaan valvontayksikölle viestintäsuunnitelma ja käydään viestinnän kokonaisuus läpi jäsenkuntien kanssa	Viestintäsuunnitelma ja viestinnän vuosikello tehty
	Viestitään toimialan asioista säännöllisesti	Viestintää vähintään 24 krt/vuosi

Ympäristöterveysvalvonta		
Tehtäväkuvien selkeyttäminen ja työnjaon uudistaminen	Ympäristöterveystarkastajien tehtäväkuvien päivittäminen Erikoistuminen pääasiallisesti terveydensuojeluun tai elintarvikevalvontaan määritetty	Tehtäväkuvat päivitetty Erikoistuminen aloitettu kaikkien ympäristöterveystarkastajien osalta
Eläinlääkintähuolto		
Eläinlääkintähuoltolain vaatimien muutosten toteutukseen vieminen	Klinikkamaksun käyttöönotto Uuden eläinlääkintähuoltolain vaikutusten arvioiminen ja siirtäminen valvontayksikön käytäntöihin.	Seurataan klinikkamaksujen kertymistä (€) Seurataan täydentävien palveluiden käyttömäärää (%) ja kertynyttä tuottoa (€).
Työvuorolistojen uudistaminen	Selvitetään tekoälyn hyödyntäminen työvuorosuunnittelussa ja siirretään päivystyslistat Teams-alustalle	Uudistus toteutettu

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

YMPÄRISTÖTERVEYSVALVONTA	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	***TS 2028***	***TS 2029***
Valvontasuunnitelman mukaiset ETL:n tarkastukset	184	120	130	*130*	*130*
Valvontasuunnitelman mukaiset TsL:n tarkastukset	87	60	70	*70*	*70*
Valvontasuunnitelman mukaiset TupakkaL:n tarkastukset	10	15	15	*15*	*15*
ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	***TS 2028***	***TS 2029***
Suureläinkäynnit virka-aikana	2001	1500	1500	*1400*	*1400*
Pieneläinkäynnit virka-aikana	5212	5000	5000	*5000*	*5000*
Suureläinkäynnit päivystysaikana	434	300	300	*300*	*300*
Pieneläinkäynnit päivystysaikana	510	500	500	*500*	*500*
Eläintautivalvonta suoritteet	10				
Eläinten hyvinvoinnin valvonta/ ilmoituksen varaisissa kohteissa	2	30	25	*25*	*25*
Eläinten hyvinvoinnin valvonta/ epäilyyn perustuvat tarkastukset	35	100	100	*100*	*100*
Eläinten hyvinvoinnin valvonta / tulleet epäilyilmoitukset	-	seurataan	seurataan	*seurataan*	*seurataan*
Eläinten hyvinvoinnin valvonta / uusintatarkastukset	-	>80 % tehty	>80 % tehty	*100 % tehty*	*100 % tehty*

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Analyysi toimintaympäristön muutoksista

Ympäristöterveydenhuollon toimintaympäristö on muutoksen alla. Vuonna 2027 valittava uusi eduskunta voi hallitusohjelmassaan nostaa ympäristöterveydenhuollon laajempien yksiköiden muodostamisen asiaksi, joka tulee vaatimaan toimenpiteitä. Tällä hetkellä valtiollista ohjausta odotetaan, ja toimiala elää epävarmuudessa tulevaisuuskuvan suhteen. Pohjois-Savossa on lisäksi meneillään useita selvityksiä suurempien yksiköiden muodostamisesta, näihin myös Tervon täytyy osallistua ja olla aktiivisesti mukana, jotta myös tulevaisuudessa pystytään varmistamaan laadukas ja saavutettava palvelu alueen palvelunkäyttäjille. Muutokseen varautuminen vaatii runsaasti resurssia, samalla kun perustyö tulee turvata ja toimintaa kehittää.

Tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit

a) toiminnalliset riskit
- Talousarviossa ei ole juurikaan liikkumavaraa, pienetkin muutokset toimintaympäristössä tai henkilöstössä voivat johtaa määrärahojen ylittymiseen.
- Eläinlääkintähuollon puolella sijaistarvetta on jatkuvasti, koska ns. Keiteleen kunnaneläinlääkärin virka on täyttämättä. Resurssivajetta paikataan suunnitelmallisesti sijaisilla. Sijaisten saatavuus on ajoittain haastavaa.
- Toiminnan tulosten seuranta on mahdollista reaaliaikaisesti kohdetietojärjestelmän kautta, vaikuttavuuden arviointi on hankalampaa.
-Osaavan ja vastuullisen henkilöstön rekrytointihaasteet voivat jatkua. Virkavalinnoissa tulee panostaa haastatteluihin ja perehdytykseen. Osaavaa henkilökuntaa tulee sitouttaa yksikköön tarjoamalla riittävästi pitovoimatekijöitä, mm. koulutusmahdollisuuksia, mahdollisuuksia muokata tehtäväkuvaa kiinnostuksen ja tarpeen mukaiseksi sekä kilpailukykyistä palkkausta/korvauksia.

b) johtamisjärjestelmän riskit
-Henkilöstön poissaoloja korvataan OTO:na tehtävänä työnä olemassa olevan henkilöstön voimin. Tämä malli kuormittaa henkilöstöä ja voi vaikuttaa mm. suunnitelmallisen valvonnan toteumaan.
- Johtamisjärjestelmä on hyvin haavoittuva, 2027 selvitetään edelleen mahdollisuuksia kehittää johtamisjärjestelmää ja muokata työnkuvia.
- Erilaisten selvitysten sekä valitus- ja oikeuskäsittelyjen lisääntyminen aiheuttaa ylimääräistä työtä.

c) tukitoimintojen riskit
- Toimitilojen vuokrien jatkuva nousupaine ja tilojen paheneva korjausvelka. Pyritään huolehtimaan siitä, että ympäristöterveydenhuollolla on käytössään vain tarpeenmukaiset tilat, jotka ovat toimintaan soveltuvia ja hyvässä käyttökunnossa.

d) taloudelliset riskit
- Palveluiden ostojen osalta mahd. epidemioista ja erityistilanteista sekä niiden selvittämisestä syntyvät kustannukset. Mahdollisiin häiriötilanteisiin ei ole talousarviossa

varauduttu. Kaikki epidemiaselvitykset ja muut ostopalvelutarpeet tulevat menemään talousarvion ylityksinä.
- Eläinlääkintähuollossa päivystyskorvauksissa voi olla huomattavaa vaihtelua. Tilanteessa, jossa ei saada riittävästi sijaisia, joudutaan maksamaan moninkertaisia korvauksia. Myös osalle sijaisista joudutaan maksamaan korotettuja korvauksia, jotta he ovat käytettävissä. Sijaisten käyttäminen kuitenkin säästää vakituisen henkilöstön voimavaroja perustyöhön. Sijaisille budjetoidut korvaukset tulevat ylittymään helposti, mikäli vakituisessa henkilöstössä tulee äkillisiä pidempiaikaisia poissaoloja.

e) omaisuusriskit
- Henkilöstö käyttää omia ajoneuvoja virkamatkoihin ja –tehtäviin. Polttoaineen saatavuus voi olla haaste tilanteissa, joissa polttoaineen jakelu on vaikeutunut.
- Valvontaeläinlääkäreillä myös omat ajoneuvot käytössä, turvallisuusriski ja myös omaisuusriski, mikäli eläinkuljetuksista aiheutuu vahinkoa. Tarve selvittää virka-auton hankintamahdollisuus.

f) toimintaympäristön muutoksista johtuvat riskit
- Mahdolliset muutokset toimintaympäristössä saattavat aiheuttaa ainakin väliaikaista kuormitusta henkilöstössä, muutosten vaikusta kokonaisuudessaan on mahdotonta arvioida.
- Pohjois-Savossa meneillään oleva selvitys laajemmasta yksiköstä ja sen mukanaan tuomat muutospaineet aiheuttavat henkilöstössä epävarmuutta toimintaympäristön tulevaisuuden näkymistä edelleen vuoden 2027 aikana.

g) henkilöriskit
- Henkilöresurssien riittävyys - osaavan, vastuuntuntoisen ja ammattitaitoisen työvoiman saanti on haastavaa.
- Henkilöstön työtehtävien selkeyttä ja koulutustarvetta seurataan vuosittain, kehityskeskustelut pidetään vuosittain jossain muodossa (henkilökohtaisina tai ryhmäkeskusteluina).
- Työhyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitettävä edelleen huomiota.
- Mahdollistetaan kouluttautuminen ja osaamisen ylläpito koulutusmäärärahojen puitteissa.
- Pyritään tiivistämään ja tehostamaan toimiala- ja kuntarajat ylittävää yhteistyötä sekä Pohjois-Savon valvonta-alueiden välistä yhteistyötä.
- Henkilöstökysely tehdään vuosittain, tällä seurataan henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia.

h) palveluiden tuottamisen riskit häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa
- Normaaliolojen häiriötilannesuunnitelma laadittu, päivitetään, hyväksytetään tarvittaessa lautakunnassa ja toimitetaan asianmukaisesti eri viranomaisille ja yhteistyötahoille tiedoksi. Laaja päivitys on tulossa vuodelle 2027, kun suunnittelussa siirrytään hyödyntämään VALSU -portaalia.

Tuloarviot ja määrärahat	**Tilinpäätös 2025 €**	**Talousarvio 2026 €**	**Talousarvio 2027 €**	**Suunnitelma 2028 1000 €**	**Suunnitelma 2029 1 000 €**

Toimintatulot	1 703 373,23	1 768 352,00	1 846 360		
Toimintamenot	-1 693 951,38	-1 767 830,00	-1 850 010		
Toimintakate (netto)	9421,85	522,00	-3650		
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-188 469,66	-118 600	-131 090		

=valtuustoon nähden sitovat erät